

3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11.**☎ 46/507-240, 46/507-260****Mobil: 20/456-9995****www.greenside.hu****greenside@greenside.hu****toth.robert@greenside.hu****Megbízó: Bükki Nemzeti Park Igazgatóság**
3304 Eger, Sándor u. 6.**Munkaszám: GS-401/EV/2023.**

**„Komplex élőhelyfejlesztési program a
Dél-Borsodi Tájegység területén: élőhely-rehabilitáció (fa- és gyeptelepítések),
vizesélőhely-rekonstrukció, invazív fajok visszaszorítása (projekt-előkészítés)”
c. KEHOP-4.1.0-15-2021-00101 sz. pályázat
megvalósításához**

ELŐZETES VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓ

KIEGÉSZÍTÉS

MISKOLC, 2023. SZEPTEMBER HÓ

ELŐZMÉNYEK

Társaságunk, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (3304 Eger, Sánc utca 6.) megbízásából 2023. augusztus 3-án előzetes vizsgálati eljárás iránti kérelmet nyújtott be „Komplex élőhelyfejlesztési program a Dél-Borsodi Tájegység területén: élőhelyrehabilitáció (fa- és gyeptelepítések), vizesélőhely-rekonstrukció, invazív fajok visszaszorítása (projekt-előkészítés)” tárgyában. A teljes eljárás BO/32/06233/2023 iktatószámom van folyamatban.

2023. szeptember 8-án a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztályán folytatott egyeztetés alapján a benyújtott dokumentációhoz az alábbi kiegészítést tesszük.

KIEGÉSZÍTÉS

3. sz. projektem: Tiszabábolna- Négyes- Tiszavalk, Montaj-tó Csincse-éri felső szakaszának revitalizációja a 93. és 7. jelű gátak között

A BNPI Dél-Borsodi Mezőség komplex élőhelyfejlesztési programjában a terület vizes részeinek (csatornák, mocsarak, wetland-ek) vízfeltöltése történik, amely munkálatok javarészből mederkotrásból, keresztgátak erősítéséből és teljes mederszélességben való kiépítésből áll, a vízi műtárgyak (zsilipek, átereszek, tiltók) működésének korrigálása mellett. Ez jelenti egyrészt a vízi műtárgy állékonyságának visszaállítását, szintbe helyezését és lejtésviszonyainak biztosítását.

Ennek a revitalizációs projektnek egyik jelentős része a Montaj-tó Csincse-éri felső szakaszának hasonló beavatkozásokat igénylő része, ami a 93. és 7. jelű keresztgátak között valósul meg 1610 méter hosszban, és változó, ~150-330 méter szélességben.

A tó jelenlegi állapotában majdnem 100%-ban nádassal borított, a cél ennek legalább 30%-ban történő visszaszorítása és olyan nyílt vízfelület kialakítása, amely 0,6-1,00 méter közötti víztest mélységet ad, ami mindenképp visszatérés lenne az eredeti állapotokhoz, nagyban erősítve az így kialakuló változatos élőhelyekkel rendelkező tó biodiverzitását.

A Montaj-tóhoz, ami inkább egy ősi folyómeder szakasz, nyugati irányból csatlakozik egy 50 ha telepített üzemterves erdő Tiszabábolna 032/1 hrsz-on. Az erdő jellege jelenlegi állapotában egy kocsányos tölgy (*Quercus robur*) ültetvényes kialakítású erdőterület, amelyben szálanként fűz, nyár, mezei szil, zöldjuhar és invazív amerikai köris (*Fraxinus pennsylvanica*) települtek be. Bár mesterséges kialakítású terület, összességében hasonlít a Magyarországon folyók melletti ártereken kialakult Alföldi tölgy-köris-szil ligeterdőkhöz (*Fraxino pannonicae-Ulmetum*), amelyek jól viselik az évi többszöri elárasztást (pl. Gemenc), de a folyamatosan jelen lévő pangó vizet nem.

A 35500/7956/2002. ált. vízjogi üzemeltetési engedély jelenleg tartalmazza a 89,20 mBf duzzasztási szintet. A BNPI a természetvédelmi érdekek figyelembevételével ezt a szintet 87,70 mBf szintre kívánja módosítani. A BNPI a beruházás megvalósítását követően az egységesített üzemeltetési engedélyezési eljárásban kezdeményezni fogja a vízjogi üzemeltetési engedély ezen pontjának módosítását, azaz a vízpótlás a Csincse-övcSATORNÁBÓL az Orosz-éREN keresztül történő II.a. ütemének módosítását.

Mivel a keresztöltések magasítása nem tervezett a projektben és ezek aktuális magassága 88 mBf, ez a tény eleve megszabja a vízpótlás magassági szintjét. Ez a kialakítás, a 87,7 mBf magassággal számol, ami gyakorlatilag nem érint üzemtervezett erdőket.

A vízjogi üzemeltetési engedélyben szereplő vízpótlás a Csincse-övcSATORNÁBÓL az Orosz-éREN keresztül II.b. ütemében szereplő 87,70 mBf szint ideális a természetvédelmi célok eléréséhez, illetve kedvező a környező erdők számára egyaránt, közel és hosszabb távon egyaránt.

A Montaj-tó kotrásából származó nádrizómás, gyökézzel átszőtt iszap elhelyezésére kizárólag olyan területeken kerül sor, ahol nincs erdőtervezett erdőrészlet.

Jelen projektelemnél a gyökézzónás növényzet eltávolítás kizárólag a Tiszabábolna 032/1 hrsz "p" alrészlet jelű mocsarat érinti, az iszap elhelyezésére pedig ugyanezen ingatlan "a" részletének azon területére esik, ahol nincs erdőtervezett erdőrészlet (*lásd melléklet*). A térképmellékleten jól látszik az anyagelhelyezés és az üzemtervezett erdő elváló határa, azaz a lerakás nem érinti a művelt erdő területét egyetlen ponton sem.

Az elhelyezéssel érintett terület mélyfekvésű, állandóan vízzel borított, és ennek megfelelő szintű feltöltésével és kezelésével a későbbiekben mintegy erdő pufferzónaként be lehet fásítani, őshonos, vízkedvelő fafajokkal.

A Montaj-tó Négyes 0198 hrsz-ú ingatlanon egyáltalán nem tervezett semmilyen beavatkozás, így az ingatlanon lévő 2A erdőrészleten sem.

4. sz. projekteleme: Mezőnagymihály- Szentistván- Tiszabábolna, Tiszavalki-főcsatorna vízszállító képességének helyreállítása

A Tiszavalki-főcsatorna menti Mezőnagymihály 0199/9 hrsz-ú ingatlan környezetében a főcsatornán nincs tervezett kotrás jellegű vízi munka, sem egyéb tervezett beavatkozás.

A Mezőnagymihály 0196/7 hrsz-ú ingatlanon lévő erdőtervezett erdőt nem érinti a szomszédos Mezőnagymihály 0196/2 hrsz ingatlanon lévő meder tervezett iszaptalanítása (kotrás, iszapelhelyezés).

Összefoglalva elmondható, hogy a tervezett projekt természetvédelmi célból tervezett beruházás. A revitalizációs projekt nincs negatív hatással üzemtervezett erdőrészekre, nem is érint ilyet. A megvalósítás a környező erdőkre kedvezőtlen hatást nem fog gyakorolni. Ellenben jelentősnek vélhető a kedvező mikroklímatis változás, a vizes felület párolgása miatt. Példaként említhető, hogy a hidegidőszaki maradványnövények többsége is hasonló adottságú helyeken élte túl a melegedő időjárást (lisztes kankalin, tőzegáfonya, szibériai hamuvirág stb...). A terület vízmegtartásának javítása hosszú távon az erdők fennmaradását fogja segíteni.

Miskolc, 2023. szeptember 11.

Üdvözlettel:

Tóth Róbert

Ügyvezető

Okl. Hidrogeológus-mérnökgeológus

Okl. Térinformatikai szakmérnök

Környezetvédelmi és vízügyi szakértő

MMK 05-0854

Melléklet

Térkép – 3. sz. projekt elem, Tiszabábolna

Településhatár

